

Inatsisartunut ilaasortaq,
Sofia Geisler
Maani/

§ 37 naapertorlugu apeqqutip nr. 102–2019-imut akissuteqaat - Pisassiissutit

Inatsisartut suleriaasissaanni § 37 imm. 1 naapertorlugu *pisassiissutit aamma isumaluutinik uumassusilinnik piujuartitsinissamik tunngaveqarluni iluaquteqarneq* pillugit Naalakkersuisunut apeqquteqarputit. Apeqqutit suliassa qarfigisannit akineqartussanngorlugit innersuunneqarput.

Ulloq: 25-02-2019
Suliap normua: 2019 - 4717
All. nr.: 10088612
Postboks 269
3900 Nuuk
Oqarasuaat (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 55
E-mail: apn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

1. **§ 37 – 64/2019-imiittunut akissutinut Naalakkersuisut allapput Ittoqqortoormiunut 2016-imi nannuttassiissutit november 2016-imi nungunneqarsimasut.**

Ulloq 21. april 2016-imi Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik allappoq ilaatigut Ittoqqortoormiunut nannuttassiissutit nungunneqareersimasut. Tassalu § 37 – 64/2019-imi qaammat allanneqarsimasoq qaammatinik arfineq marlunnik sioqqullugu.

- Patsisissaqarpa isumaqassalluni § 37 – 64/2019-imi allassimasunik pissutsinut naapertuutinngitsunik allanik peqarnera?

1-imut: § 37_64_2019-imut akissummut naqqiut ilinnut ulloq 21.02.2019-imi nasiiunneqartut innersuussutigissavakka, taakkunani Ittoqqortoormiini Tasiilamilu nannuttassiissutit nungunneqareersimanerannut paasisutissat eqqortut erseqqissaatigineqarmata.

2. **§ 37 – 64/2019-imiittunut akissummi Naalakkersuisut 4/2-mi allapput, Ittoqqortoormiini Tasiilamilu naalakkersuinikkut aalajangikkanik saniatigut nannuttassiissutit kommunip piniartullu pisassiissutit ikippallaarnerarlugit tatisimanninnerisa annertusiartornerannik pissuteqartumik pisassiissutigineqarsimasut.**

- Kommune pineqartoq tassaanguatsiartoq Kommuneqarfik Sermersooq tigussaasumik saaffiginnissuteqarsimava nannuttassat amerlaneqarnissaannik kissaateqarluni?

2-mut: Ukiuni kingullerni qulini akuttunngitsumik Tunumi immikkut nannuttassiissuteqartoqarnissaanik qinnuteqaateqartoqartarpoq. Taakku KNAPK-mit, Kommuneqarfik Sermersuumit ingerlateqqinneqartarput imaluunniit najukkani piniartut peqatigiiffiinit APNN-imut toqqaannartumik qinnuteqaataasarlutik. Kommuneqarfik Sermersuumiit saaffiginissutip, taaneqartutut naalakkersuinikkut 2010-mi aalajangiiffigineqartoq, assilineqarnera maannakkut allagaataasiveqarfiusumi uninngasuutigineqanngilaq.

Taamatutaaq Inatsisartut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliaannut akissut 24. september 2018-imeersoq innersuussutigineqassaaq. Taakkua saniatigut Tunumut Kujataanullu immikkut pisassinneqarnissamik qinnuteqaatinut APNN-imit ukiuni 2015-ip 2018-illu akornanni tiguneqartarsimasunut APNN-ip itigartitsisarsimani innersuussutigineqassapput.

Tasiilamut itigartitsissut 22. juli 2015-imeersoq.

Tasiilamut itigartitsissut 15. juni 2016-imeersoq.

Ittoqqortoormiunut itigartitsissut 18. maj 2016-imeersoq kiisalu

Nanortalimmut itigartitsissut 24. april 2016-imeersoq.

3. §37 – 13/2019 apeqqut 2-mut akissuminni Naalackersuisut akissuteqarput, takuuk:
https://ina.gl/documents/para3637/2019/svar/013_2019_fiskeri_SOGEI_rett_svar.pdf , piujuartitsinissamik tunngaveqarneq naliliinerminnut tunngavineqartoq.

- Naalackersuisut nalilerpaat Nuup eqqaanni Qeqertarsuullu Tunuani qalerallinniarluni aalisarnek kvotellersugaanngitsoq piujuartitsinermik tunngaveqarluni aalisarnerusoq?

3-mut: Piujuartitsineq Naalackersuisunut pingaarutilerujussuuvoq, aningaasatigut, ilisimatuussutsikkut aamma inuiaqatigiit eqqarsaatigalugit piujuartitsinerit pineqarnersut apeqqutaatinnagit. Naalackersuisut uumassusilinnik misissuisut siunnersuinerat aalisartullu aalisarfimminnik ilisimasaat taamatullu inuiaqatigiinnut tunngatillugu sianiginiagassat soorlu aalisartut assigiinngitsunilu najugallit patajaatsumik ingerlanissaat, tunngavigalugit aalajangiisarput.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Nikkulaat Jeremiassen

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoq

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliaq
/-Maani
annl@inatsisartut.gl

Immikkut pisassiisoqarsimanera (Ittoqqortoormiit) pillugu apeqqummut akissut

Immikkut pisassiisoqarsimaneranut atatillugu apeqqutit arlallit Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisumit Nikkulaat Jeremiassenimit akineqaqqullugit Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliap allagaa 24-09-2018-imeersoq Naalakkersuisunit tiguneqarpoq. Immikkut pisassiinermut tunngatillugu Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliap apeqqutaanut qujavunga.

Ulloq: 08-10-2018
Sullap nr: 2018 - 19376
All. nr: 8789717

Postboks 269
3900 Nuuk
Oqarasuaat (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 55
E-mail: apn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

1-imut) Saniatigut pisassiissutit politikikkut aalajangikkat Naalakkersuisut qanoq nasuiaaserpaat, aamma suut piumasqaataappat naammassineqassappat atorneqarnissaanut?

A) Pisassiissutit politikikkut aalajangikkat Naalakkersuisut paasinninnerat naapertorlugu tassaapput pisassat ilisimatuussutsikkut siunnersuinerit kingullit saniatigut pisassiissutigineqarsimasut aammalu ukiuni arlalinni pisassiissutaareersut avataasigut pisassiissutigineqartussatut kissaatit. Mianersortumik tunngaveqarluni periuseqarneq tamatuma saniatigut ilisimasat aallaavigalugit aalajangerniarnissami biologinit siunnersuisoqarsimatinnagu atorneqartarportaaq. Pissutsit taamaalisillugit tassalu ilisimatuussutsikkut siunnersuinerit pissarsiarinissaasa tungaanut oqaluttuarisaaneq naapertorlugu pisarineqarsimasut agguqaatigiissereernerisigut pisassiissutaagallartut aalajangersarneqartarput. Tunumi nannut eqqarsaatigalugit pissutsit taamaapput, ilisimatuussutsikkut siunnersuinerit sulii pissarsiarineqarsimanngillat taamaattumillu oqaluttuarisaaneq aallaavigalugu pisarineqartarsimasut agguqaatigiissillugit aammalu mianersortumik periuseqartumik tunngaveqarlutik Naalakkersuisut pisassiisimapput.

B) Naalakkersuisut immikkut ilassutitullu pisassiissutissanik politikikkut aalajanger-saalersinnatik najukkani ataasiakkaani pisassat amerlineqarnissaannik annertunerunissaannilluunniit pisariaqartitsisoqarnera ilisimasariaqarpaat. Tamannalu Kommuninit, KNAPK-imit imaluunniit KNAPP-init saaffiginnissuteqarsimanikkut pigajuttarluni. Ukiuni 3-niit 5-nut atuuttussamik Naalakkersuisut pisasseereerpata, taamatut aalajangerneq biologit ukiuni aggersuni pisarineqarsinnaasut pillugit siunnersuutaata tulliuuttup tiginissaata tungaanut atuuttarput. Aqutsinermi biologit ukiut pingasukkaarlugit, tallimakkaarlugit arfineq marlukkaarlugilluunniit pisassiissutissanik siunnersuuteqartarput. Kitaani nannunut tunngatillugu biologit inassuteqaataat ukiuni qulini atuutissaq.

Biologit misissuisarnerisa pisariusarneri aammalu ilsimatusarnermut aningaasartuutaasartut annertuneri taamak akuttutigisumik siunnersuusiortarnermut patsisaapput. Taamaattumik qinnuteqaat nalilersorneqarsinnaassappat Naalakkersuisut pisassat amerlineqarnissaannik qinnuteqaammik tigusaqqaarsimassapput ukiumoortumilluunniit pisassiisarnermut atatillugu tusarniaanermut atatillugu amerlaliissutigineqaqquissummik

tigusaqartoqarsimassaaq. Pisassat amerlineqarnissaanik qinnuteqaat tiguneqaraangami Namminersortutik Oqartussani iluanni tusarniutigineqartarpoq, taamaasiornikkut susasaqartut tusarniaaffigineqarlutillu aalajangiivinnissani akuutinneqartarput.

2-imut) Politikikkut aalajangiussat saniatigut pisassiissutit taakku uumassusillit inassutaasut saniatigut pisassiissutaassappat?

Aap. 1a takuuk.

3-mut) Saniatigut politikikkut aalajangiinikkut qilalukkanik qernertanik pisassiinerit Nuna-ni Avannarlerni miluumasut pillugit Ataatsimiititaliarsumi (NAMMCO) suleqatigiinnitsinnut isigineqarnitsinnullu sunnuteqassava?

Biologit ukiuni arlalinni ilisimatuutut misissuereerlutik siunnersuutaanit amerlanerusunik pisassiisarnerit Kalaallit Nunaata nunat akunnerminni isumaqatiginninniartarneri, nunap immikkoortuini nunallu tamalaat akornanni suliniaqatigiiffinni soorlu Atlantikup Avannaani Miluumasut Imarmiu pillugit Kommissionimi (NAMMCO), Nunat tamalaat Arfaniarneq pillugu Ataatsimiititaliarsumi (IWC), Kalaallit Nunaata Canadap/Nunavut ataatsimut kommissionianni (JCNB), Nannut illersorneqarnissaat piujuaannartinneqarnissaallu pillugu Oslo-mi isumaqatigiissut aqutugalugu suliniaqatigiiffimmi, nunat sineriallit suliniaqatigiiffianni, Nannut pillugit Kalaallit Nunaata aamma Canada/Nunavut ataatsimut kommissionianni (JCPB), Uumasunik naasunillu nungutaaqqajaasunik niuernermik nakkutilliinerimi suleqatigiiffimmi (CITES) sulinerani pitsaanngitsumik kinguneqartarsinnaapput isiginerluutigineqarsinnaallutillu.

4-mut) 2015-imi, 2016-imi aamma 2017-imut saniatigut politikikkut aalajangiinikkut pisassiinernut una tunuliaqutaava? 2018-mullu taamaattoqarani?

Pisassiissutit aalajangersarneqarnerani nunat tamalaat akornanni isumaqatigiissutit, uumassusilerisut siunnersuinerat, atuisut ilisimasaat kiisalu Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit ilaasortaannut kommuninullu tusarniaasimanerit Naalakkersuisunit isiginiarneqartarput. Tamatuma saniatigut pisuussutit piujuarnissaat amerliartorsinnaanissaallu kiisalu piniarnermik inuussutissarsiut aallaavigalugu piniagassat aningaasaqarnikkut suliffissaqarnikkullu iluaqutaanerpaasussanngorlugit ukiup ingerlanerani iluaqutiginarsinnaaneri isiginiarneqartarput. 2018-imi politikikkut aalajangikkamik qilalugartassiisoqannginneranut NAMMCO-mit aamma JCNB-mit ataatsimoortumik ilisimatuusutsikkut suleqatigiissitaata 2017-imi kingullermik siunnersuineranni 2018-imi pisassiisoqarsinnaanera eqqarsaatigalugu tunuarsimaarnissamik kaammattuuteqarsimanera pequtaavoq. Annertunerusumik paasisaqarusukkussi apeqummut 9-mut akissut takuuk.

5-imut) 2015-imut, 2016-imut 2017-imullu qilalukkat qernertat pillugit politikikkut aalajangiinerimi saniatigut pisassiinerit amerlassusissaat qanoq ililluni nassaarineqarpat?

Immikkut pisassinneqarnissamik qinnuteqaatinik tigusaqarnermi ukiumulluunniit pisassiissutissanik agguassinerimi Naalakkersuisup issiasup tamakku aalajangernissamut tunngavissanut ilanngunneqarnissaat kissaatigisarpaa. Tamatuma kingorna qinnuteqaat Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfimmit Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfimmut Pinngortitaleriffimnullu tusarniutigineqartarpoq. Pisassiissutinik amerliliinerimi aalajangersaanermiluunniit uumasut qinnutigi-

neqartut amerlassusaat, tusarniaanermi akissutit aammalu qilalugaqassuseq isiginarneqartarput.

6-imut) Ineriartorneq taamaattoq sumik patsiseqarnerseq Naalackersuisut nassuiaateqarfigisinnaavaat?

Naalackersuisut ukiut tamaasa pisassiisarput, taakkunanngalu qanoq amerlatigisut pisarineqartarnerinut tunngatillugu najukkani piniartut, sila, imaq sikullu pissusaat apeqqutaasarput. Naalackersuisulli nalunaarutigisinnaavaat piffissami EU-p tunisassianik puisineersunit peqqussuteqalernissaata tungaanut (2004-2008) ukiuni tallimanut kingullernut (2012-2016) sanilliullugu aveqatigiissillugu Kalaallit Nunaanni puisittat 25 %-mik annikilleriarsimmata, taamaattorli Tunumi 31 %-mik annikilleriarsimallutik. Taannalu appariaat Ittoqqortoormiini annertuneruvoq, puisittat 36 %-mik appariarsimmata.

Piffissami tassanittaag inuussutissarsiutigalugu piniartut kiisalu inuussutissarsiutigalugu puisinniartartut ikiliartorsimapput, Tasiilami aveqatigiissillugu 149-t, taakkunannga 122-t puisinniartartut (2004-2008) aamma 73-t, taakkunannga 69-t puisinniartartut 2012-2016-imi. Tassa imaappoq inuussutissarsiutigalugu piniartut aamma puisinniartartut 50 %-ngajammik ikiliarsimapput. Ittoqqortoormiini inuussutissarsiutigalugu piniartut 2004-2008-mi aveqatigiissillugu 19-iusimapput, taakkunannga 16-t puisinniartartut aamma 2012-2016-imi inuussutissarsiutigalugu piniartut 15-it, taakkunannga 11-t puisinniartartut. Tassa inuussutissarsiutigalugu piniartut puisinniartartullu 20%-ngajammik appariaateqarput.

Pisanut nalunaarsukkanik katersuiviup takutippaa Tasiilami puisinniartartut ataasiakkaat (inuussutissarsiutigalugu) puisinniarnersimasut aammalu amerlanernik pisaqartartut, tassa 40%-ngajammik qaffassimalluni. Ittoqqortoormiini inuussutissarsiutigalugu puisinniartartut aveqatigiissillugu puisittagaat EU-p tunisassianik puisineersunik eqqusseqqusiunnaarseq pillugu peqqussuteqanngikkallarmat amerlaqatigiinnarpaat. Sunngiffimmi piniartartut affaannangorsimanagerat takuneqarsinnaavoq sunngiffimmi piniartut aktiviusut sunngiffimmi puisinniartartut sanilliukkaanni. Sunngiffimmi piniartut puisittagaasa takutippaat Tasiilami nunalu tamakkerlugu 15-25%-t akornanni appariartoqarsimasoq, taamaallaallu 5 %-mik Ittoqqortoormiini appariarsimalluni.

Tunumi puisit amii tunisaasartut 70 %-imik ikiliarsimanageri maluginiarneqarsimavoq. Taamatut ineriartorneq Tasiilami takuneqarsinnaavoq, taamaattorli Ittoqqortoormiini EU-p 2010-mi eqqusseqqusiunnaarnerata kingorna 14 %-mik qaffariarsimavoq.

7-imut) Tamanna ima paasineqassava, Naalackersuisut pineqartumi uumassusillit pillugit siunnersuineq malissimagaat?

Tunumi nannuttassiissutit eqqarsaatigalugit APNN-imit nalunaarutigineqarsinnaavoq pisassat pillugit biologit siunnersuutaannik Pinngortitaleriffimmeersunik tigusaqartoqarnikuunngimmat. Tunumi nannut kisinneqarsimanageri nalilersuisoqarsimanagerineralu peqqutaapput. Pinngortitaleriffilli massakorpiaq Tunumi nannunik kisitsillunilu nalilersuileruttoq. Tunumi nannunut tunngatillugu biologinit siunnersuut pinngortitaleriffimmit tiguneqarsimasoq tassatuaavoq: "Nannunut tunngatillugu imaq ukiuni kingullerni 30-ni sikuerutaasassimaqaaq. Tamatuma saniatigut mingutsitsinerit annertunerinik pasitsaassat aqutugalugit uumasut ilaat imaluunniit uumasogatiguit tamaasa pitsaanngitsumik sunnersinnaavaat. Nungusaataannngitsumik piniarnissamut

tunngatillugu pisassat qanoq amerlatigissanerinik siunnersuinissaminut Pinngortitaleriffik tunngavissaqanngilaq, taamaattorli pisassat annertussusissaat eqqarsaatigalugit mianersortumik pissuseqarnissaq kaammattuutigalugu."

Taamaattumik mianersortumik tunngaveqarluni ingerlatsinissaq kaammattuutigineqarpoq massakkuugallartoq pisassanik aalajangersaanissaq eqqarsaatigalugu biologinit ilisimasanik tunngaveqarnikkut pisassiissutissanik siunnersuisoqarnikuunngimmat.

8-mut) Naalackersuisut nassuiarsinnaavaat, arferit minnerit eqqarsaatigalugit sooq saniatigut politikikkut pisassiisoqartarnersoq, kisiannili nannunik saniatigut pisassiisoqarani?

Tunumi nannuttassat 2007-imiilli 54-iusimapput. Pisassiissutit amerlassusaat oqaluttuarisaaneq naapertorlugu pisarineqartarsimasut aallaavigalugit amerlassusilerneqarsimapput Pinngortitaleriffiullu siunnersuinermini mianersortumik periuseqarluni naatsorsuisoqarsimalluni. Taamaattorli Tunumi Kujataanilu nannuttassat 2011-miilli 64-iusimapput. Pisassat amerlissutaat quliusut Ittoqqortoormiit Tasiilallu aqutsiveqarfiini pisarineqartussanngorlugit assigiimmik avinneqarsimapput tassalu tamarmik tallimanik amerlanerusunik pisassaqalerlutik, pisassiissutillu taakku politikikkut aalajangersagaapput.

Taamatut pisassiissutinik tunniussisoqarpoq kommunip aamma piniartut qaffaavigineqarnissamik kissaateqartuarternerat naaperiarniarlugu. Tunumi immikkut qulinik ilallugit nannuttassiissutit nutaamik siunnersuisoqarnissaata tungaanut atuutissapput. Ukiumi tullermi pisassat Naalackersuisunit akuerisassanngorlugit saqqummiunneqartillugit Tunumi qulinik immikkut pisassiisoqarnera Naalackersuisut isummernissaanut tunngavissiani ukiut tamaasa oqaasertaliunneqartarpoq.

9-mut) Apeqqtinut attuumassuteqartunik allanik Naalackersuisut paasissutissiisinnappat?

Qilalukkat pillugit ilisimatuussutsikkut inassuteqaat nutaaq qilalugarniartaarfiillu atuuttut piffikkaarlugit agguarneqarnissaanut tunngasoq siunnersuut 2018-imi Naalackersuisunit tiguneqarput. Qilalukkat ikiliartornerisa kingunerisaanik Ittoqqortoormiini Kangerlussuullu kangerluani qilalugartassat ukiumut amerlanerpaamik qulionissaat kaammattuutigineqarpoq kiisalu Kangerlussuup kangerluata kujataanni qilalugartassiisoqassanngitsoq, tassa Tasiilami qilalugartassiisoqassanngitsoq.

Tunumi qilalugaqatigiiaat taakkulu ataanni immikkoortut qilalugaqatigiiaat qanoq amerlatigineri nalornissutigineqarput taamaattumillu pisarineqarsinnaasussatut siunnersuutigineqartartut amerlassusaat allanngorartarluni. 2011-imi qilalugaqatigiiaat ataasiunerarneqarput, 2015-imilu qilalugaqatigiiaat marlunnut avinneqarlutik massakullu siunnersuinerit nutaat naapertorlugit Tunumi qilalugaqatigiiaat pingasuusut: Tasiilaq, Kangerlussuaq aamma Ittoqqortoormiit. Kangerlussuaq nutaatut immikkut inissinneqarpoq.

Qilalukkat Kangerlussuarneersut qaammataasakkut attavilerneqarsimasut siullerpaamik Ittoqqortoormiit eqqaanut ingerlaartut takuneqarput, taamatullu pisoqarnera aatsaat maluginiarneqarluni 2015-imilu timmisartoq atorlugu kisitsisoqarmat Kangerlussuup kangerluata kujataanni qilalukkanik takusoqarsimannngilaq.

Biologinit kaammattuutit nutaanerit qanoq iliorluni atuutsilersinneqassanerinut tunngatillugu isummivinnissaq pissaaq pineqartut NAMMCO-mi suliarineqareerpata

kommissionimilu 2019-imi marsimi ataatsimeereernerup kingorna tamanut tusarniutigineqareerpata.

Tunumi nannunik kisitsinermut tunngatillugu APNN Tunumi sulinermut atatillugu nassuiaatinik makkuninnga tigusaqarpoq:

Pinngortitaleriffik nalunaaqutsersuillunilu radiukkut aallakaatitsissutinik ikkussuisimavoq sineriammilu nannut akulikissusaat kisitsivinnissap ilusilersornissaa eqqarsaatigalugu misissorsimallugu. Tunup Kujataani sulisimapput (Ikeq (Prins Christiansund - Kangerlussuaq) 2015-imit 2017-imit. 2018-imi Danmarkshavnip eqqaani sulisimapput. 2019-imi Station Nordip eqqaani sulinissaq 2020-imilu Ittoqqortoormiiniit avannamut sulinissaq pilersaarutigineqarput.

Nannut qanoq akulikitsigineri aammalu qanoq amerlatigineri paasiniarlugit 2021-imi timmisartumit kisitsinissaq pilersaarutaavoq 2022-imilu nalilersuinivik ingerlanneqassalluni. Nalunaarusiaq 2022-ip naalernani 2023-illuunniit aallartinnerani piareerlugu suliarineqareersimassaaq. Siunnersuutit tamatuma kingorna nalinginnaasumik suliarineqalissapput tamanut tusarniutigalugit 2023-illu ingerlanerani Naalakkersuisunit aalajangiiffigineqassallutik.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Mikkulaat Jeremiassen

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoq